Fíggjarmálaráðið

Dagfesting:	03.11.2023
Mál nr.:	23/20830
Málsviðgjørt:	DH, BAB, JEK, JS, TM
Ummælistíð:	N/A
Eftirkannað:	26.10.2023

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjald á framleiðslu og innflutningi
(Skattaumskipan 2024 og 2025, hækking av punktgjøldum á brennievni og broyting av heiti)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 19 frá 12. mars 2002 um avgjald á framleiðslu og innflutningi, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 17 frá 15. mars 2018, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Heitið á løgtingslógini verður orðað soleiðis:

"**Løgtingslóg**
um
avgjald á framleiðslu og innflutning"

2. Í kapitli 27 í frumskjali 1 í skjali 1 verða punktavgjøldini á vørunumrunum 2710.12.41-2710.12.59 í 3. teigi broytt frá "2,40 kr. pr. ltr." til: "3,00 kr. pr. ltr."

3. Í kapitli 27 í frumskjali 1 í skjali 1 verða punktavgjøldini á vørunumrunum 2710.19.43 og 2710.19.46 í 3. teigi broytt frá "0,50 kr. pr. ltr." til: "1,10 kr. pr. ltr."

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2024.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Landsstýrið hevur gjørt av at seta í verk eina skattaumskipan, sum minkar inntøkuskattin. Tað skal loysa seg betur at arbeiða.

Síðstu nógvu árini er skattabyrðan flutt frá avgjøldum til inntøkuskatt.

Orsøkin er, at hvørki skattastigi ella avgjøld verða javnað við prís- ella lønarvøkstri. Avgjøldini eru í størstan mun ásett sum føst krónuupphædd fyri hvørja eind, meðan skattastigini í stigvaksandi skattaskipanini eru føst.

Frá 2016 til 2022 eru ongar broytingar av týdningi gjørdar í landsskatti ella søluavgjøldum og innflutningsavgjøldum.

Lønarvøkstur og ein skattastigi, sum ikki verður javnaður, gera, at inntøkurnar frá landsskatti eru vaksnar til um 2 mia. kr. í 2022, sum er ein vøkstur á út við 50 prosent síðani 2016, meðan avgjøldini eru óbroytt um 250 mió. kr. um árið.

Hetta er við til at trýsta føroyska arbeiðsmarknaðin, tí skatturin hækkar hjá teimum, sum arbeiða í Føroyum, meðan hann í veruleikanum minkar hjá teimum, sum arbeiða uttanlands og ikki rinda inntøkuskatt her í landinum.

Lógaruppskotið er liður í eini skattaumskipan, ið fevnir um hesi lógaruppskot:

- Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um endurgjald til kommunur vegna frádráttir og serskattaskipanir (Skattaumskipan 2024 og 2025, tillaging av endurgjaldi til kommunurnar vegna stigvísa minking av fiskiveiðifrádráttinum og avtøka av uttanlandsfrádráttinum)
- Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um serligt avgjald á brenniolju (Skattaumskipan 2024 og 2025, hækking av brennioljugjaldinum)
- Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjald á framleiðslu og innflutningi (Skattaumskipan 2024 og 2025, hækking av punktgjøldum á brennievni og broyting av heiti)
- Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um landsskatt og kommunuskatt (Skattalógin) (Skattaumskipan 2024 og 2025, stigvís minking av fiskimannafrádráttinum og avtøka av samdøgursfrádráttinum og uttanlandsfrádráttinum)
- Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um áseting av skatti (Ásetingarlógin) (Skattaumskipan 2024 og 2025, javning av skattastiganum)

Lógaruppskot	Hvat	Fíggjarlig ávirkan 2024	Fíggjarlig ávirkan 2025	Fíggjarlig ávirkan 2026-2028	Samanlagt 2024 til 2028
Ásetingarlógin	Landsskattatalva - skattaumleggingin	100	100	0	200
Skattalógin	Broyting í frádráttum vm.	-13	-15	-25	-53
Serligt avgjald á brenniolju	hækking av avgjaldinum og strikan av afturbering	-50	-35	0	-85
Framleiðsla og innflutningi	F-gass, bensin og diesel avgjøld hækka	-37	0	0	-37
Samanlagt		**0**	**50**	**-25**	**25**

Talvan omanfyri lýsir ymisku lutirnar í skattaumskipanini 2024-28.Umframt inntøkur frá lógaruppskotunum í skattaumskipanini, koma 10 mió. kr. frá avgjøldum á f-gass. Sí uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjald á framleiðslu og innflutningi (Avgjøld á f-gass og ávísar rættingar í vørunumrum og øðrum).

Við hesum uppskotinum verða punktgjøldini á bensin og diesel hækkað, sum liður í fíggingini av skattaumskipanini.

Ein nærri greining av skattaumskipanini er í fylgiskjali 2, *Skattaumskipan 2024 og 2025*.

1.2. Galdandi lóggáva
Galdandi lóggáva er løgtingslóg nr. 19 frá 12. mars 2002 um avgjald á framleiðslu og innflutningi, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 17 frá 15. mars 2018.

Eftir galdandi lóg eru punktgjøldini 2,40 kr. pr. ltr. á bensin og 0,50 kr. pr. ltr. á diesel.

Ætlanin er at hækka punktgjaldið á bensin frá 2,40 kr. pr. ltr. til 3,00 kr. pr. ltr. frá 2024 og at hækka punktgjaldið á diesel frá 0,50 kr. pr. ltr. til 1,10 kr. pr. ltr. frá 2024.

1.3. Endamálið við uppskotinum
Lógaruppskotið er partur av skattalættanum 2024-28. Ætlanin er at hækka punktgjøldini á bensin og diesel sum liður í fíggingini av skattalættanum. Endamálið við broytingunum er sostatt at fíggja ætlaða skattalættan frá 2024.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum
Broytingarnar eru, at punktgjaldið á bensin hækkar frá 2,40 kr. pr. ltr. til 3,00 kr. pr. ltr. frá 2024 og punktgjaldið á diesel hækkar úr 0,50 kr. pr. ltr. til 1,10 kr. pr. ltr. frá 2024.

1.5. Ummæli og ummælisskjal
Uppskotið hevur ikki verið til hoyringar.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Fíggjarmálaráðið metir, at meirinntøkurnar av hesum lógaruppskotinum fyri landið vera um 27 mió. kr. árliga frá 2024 og frameftir.

Talvan niðanfyri lýsir fíggjarligu avleiðingarnar av uppskotinum. Talið 37 mió. kr. í talvuni niðanfyri fevnir um tær 27 mió. kr., sum hækkingarnar í punktgjøldunum í hesum lógaruppskotinum væntast at geva, umframt 10 mió. kr., sum punktgjøld á f-gass væntast at geva sambært øðrum lógaruppskoti um avgjøld á innflutning av punktgjøldum.

Lógaruppskot	Hvat	Fíggjarlig ávirkan 2024	Fíggjarlig ávirkan 2025	Fíggjarlig ávirkan 2026-2028	Samanlagt 2024 til 2028
Ásetingarlógin	Landsskattatalva - skattaumleggingin	100	100	0	200
Skattalógin	Broyting í frádráttum vm.	-13	-15	-25	-53
Serligt avgjald á brenniolju	hækking av avgjaldinum og strikan av afturbering	-50	-35	0	-85
Framleiðsla og innflutningi	F-gass, bensin og diesel avgjøld hækka	-37	0	0	-37
Samanlagt		**0**	**50**	**-25**	**25**

Hetta lógaruppskotið er partur av skattalættanum 2024-28. Ætlanin er at hækka punktgjøldini á bensin og diesel sum liður í fíggingini av skattalættanum. Skattaumskipanin er fult fíggjað í 2024. Í 2025 er helvtin fíggjað, meðan restin verður fíggjað árini 2026-28. Harafturat eru hægri tilfeingisgjøld við til at fíggja skattaumskipanina í 2025 og frameftir.

Skattalættin verður fíggjaður við stigvíst at strika nakrar av serskipanunum á arbeiðsmarknaðinum og í skattaskipanini. Avgjøld á olju verða dagførd, javnað og stigvíst hækkað soleiðis, at rindað verður í størri mun fyri útlát av vakstrarhúsgassi.

Lógaruppskotið hevur ikki við sær fíggjarligar avleiðingar fyri kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Lógaruppskotið hevur ikki við sær umsitingarligar avleiðingar fyri land ella kommunur.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna
Lógaruppskotið hevur við sær, at tað verður heldur dýrari hjá vinnufyritøkum at keypa bensin og diesel.

3.4. Avleiðingar fyri umhvørvið
Mett verður, at lógaruppskotið hevur við sær jaligar avleiðingar fyri umhvørvið. Hetta kemur av, at tað verður dýrari at keypa bensin og diesel, sum hava útlát av vakstrarhúsgassi við sær.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum
Mett verður ikki, at lógaruppskotið hevur størri avleiðingar við sær fyri nakað ávíst øki í landinum. Sambært lógaruppskotinum verður heldur dýrari at keypa bensin og diesel. Hetta verður galdandi í øllum landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir
Mett verður ikki, at lógaruppskotið hevur við sær avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum
Mett verður ikki, at millumtjóðasáttmálar eru á økinum, ið lógaruppskotið fevnir um, og sum Føroyar hava skyldu at fylgja.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar
Mett verður, at lógaruppskotið samsvarar við *Hoyvíkssáttmálan* (Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin), *Evropeiska mannarættindasáttmálan*, sambært anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention, og *Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek*, sambært bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap.

2.9. Markaforðingar
Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at lógaruppskotið fer at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella ger onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjøld
Lógaruppskotið ásetir, at punktgjaldið á bensin hækkar frá 2,40 kr. pr. ltr. til 3,00 kr. pr. ltr. frá 2024 og at punktgjaldið á diesel hækkar úr 0,50 kr. pr. ltr. til 1,10 kr. pr. ltr. frá 2024.

2.12. Gjøld
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?
Lógaruppskotið áleggur ikki likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?
Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar, enn tær, ið eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Nr. 1
Av málsligum orsøkum verður skotið upp at rætta heitið á løgtingslógini, soleiðis at heitið verður "avgjald á framleiðslu og innflutning" og ikki "avgjald á framleiðslu og innflutningi" (hvønnfall heldur enn hvørjumfall).

Nr. 2
Eftir galdandi lóg eru punktgjøldini 2,40 kr. pr. ltr. á bensin. Vørubólkarnir eru vørunr. 2710.12.41 til 2710.12.59. Ætlanin er at hækka punktgjøldini á bensin til 3,00 kr. pr. ltr. frá 2024.

Nr. 3
Eftir galdandi lóg eru punktgjøldini 0,50 kr. pr. ltr. á diesel. Vørubólkarnir eru vørunr. 2710.19.43 og 2710.19.46. Ætlanin er at hækka punktgjøldini á diesel til 1,10 kr. pr. ltr. frá 2024.

Til § 2
Áseting um gildiskomu.

Fíggjarmálaráðið, 03. november 2023

Ruth Vang
landsstýriskvinna

/ Bjarni Askham Bjarnason

Yvirlit yvir fylgiskjøl:
Fylgiskjal 1: Javntekstur
Fylgiskjal 2: Skattaumskipan 2024 og 2025